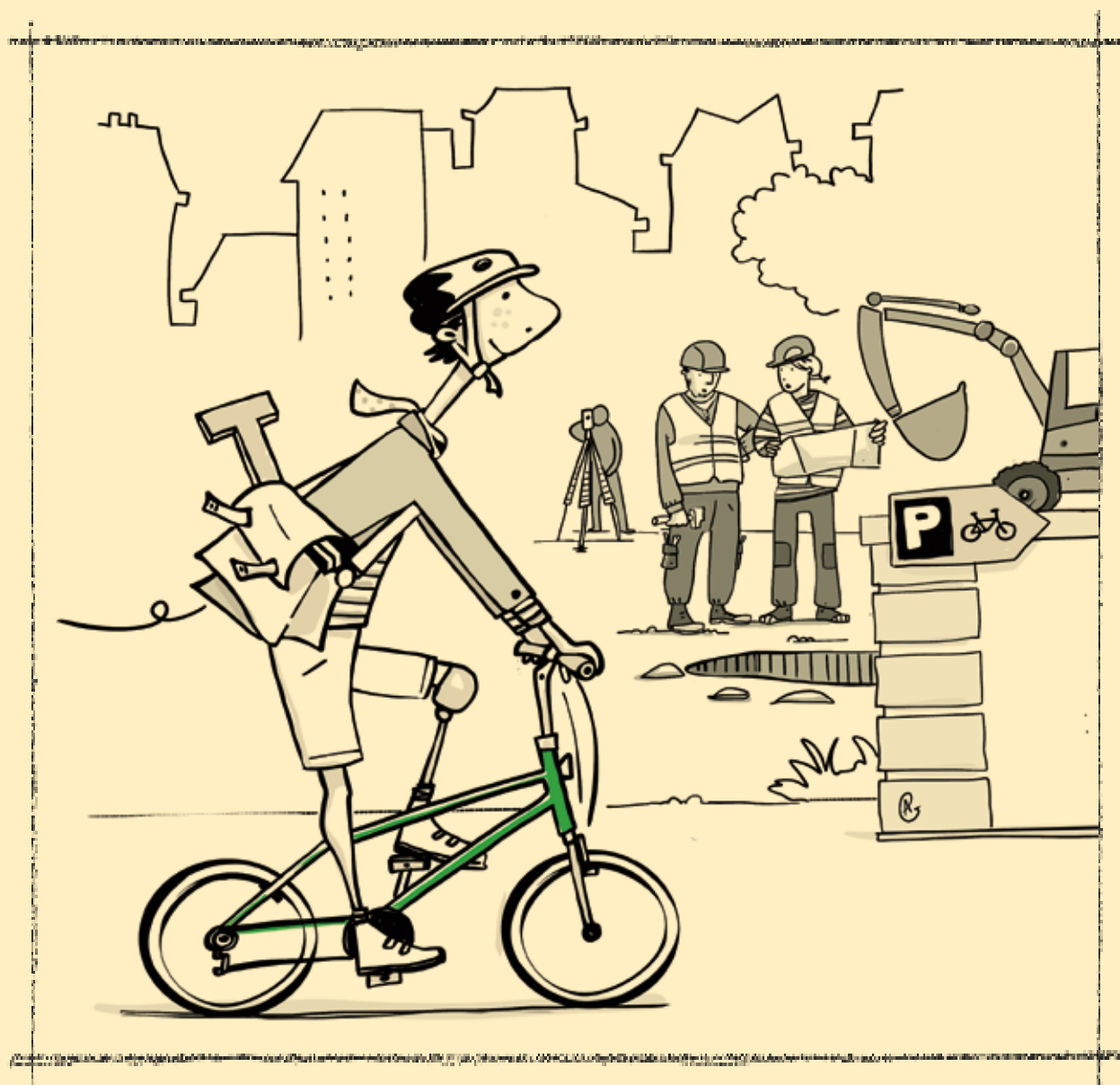

#inclusie#werk

Inspirerende voorbeelden over inclusief werk

GELIJKE RECHTEN VOOR IEDERE PERSOON MET EEN HANDICAP

Christophe runt zijn eigen soepbar

Christophe runt bijna 4 jaar Soepbar Sordo in Gent. Hij maakte zijn droom om als zelfstandige te ondernemen waar.

Christophe: Ongeveer 4 jaar geleden ben ik gestart met de soepbar Sordo, wat doof betekent in het Spaans. Ik heb namelijk een koksopleiding gevolgd in Brugge in een school voor leerlingen die doof zijn. Ik zat daar ook op internaat. Na mijn opleiding ben ik beginnen werken en heb ik verschillende jobs gedaan zoals poetsman, (hulp)kok, ... Ik heb wel nooit lang bij dezelfde werkgever gewerkt. Ik heb verschillende jobs uitprobeerd maar nooit echt mijn goesting gevonden.

Dank zij mijn ex-vriend heb ik het zelfstandig ondernemen leren kennen. Ik had wel dromen om als zelfstandige te ondernemen maar ik had schrik. Ik had onvoldoende lef om de stap te zetten. Het bleef een droom. Tot goede vrienden me overtuigden dat ik dat wel degelijk zou kunnen. Als een laatbloeiër ben ik dan toch ingestapt in het zelfstandig ondernemen en met succes. Dankzij het parcours dat ik professioneel afgelegd heb, maar ook door de opgedane ervaring via vrijwilligerswerk, ben ik kunnen groeien in mijn ondernemerschap en in mijn kunnen. Het was de perfecte leerschool voor mij.

Het is belangrijk, ook al heb je een handicap, dat je de talenten aanspreekt en dat je de kracht van die talenten gebruikt in je werk. Samen met passie is dit een fantastische combinatie.

Ik heb gekozen voor een soepbar omdat soepen de warmte, de gezelligheid weergeven die ik in mijn zaak wil geven aan mijn klanten. Het idee is niet op een dag gekomen. Het heeft jaren geduurd vooraleer het rijp was. Ik wou ook iets nieuws en iets anders brengen. Ik wou een zaak die anders is dan de andere zaken.

Ik zet ook in op duurzaamheid. Zo serveer ik bijvoorbeeld mijn soep in oude soepkommen die ik door de jaren heen heb verzameld. Ook is een deel van mijn zaak gedecoreerd met gerecycleerd hout. Dit kadert ook allemaal in de warmte die ik met de zaak wil uitstralen.

Mijn zaak zorgt er voor dat 2 werelden elkaar ontmoeten, namelijk de wereld van de horenden en wereld van de niet-horenden. Het is een beetje zoals op reis gaan. Op reis spreek je ook een andere taal. In mijn zaak is dat Vlaamse Gebarentaal. Mijn zaak is ook een informatiepunt over gebarentaal. Dit was nog niet aanwezig in Gent. In mijn zaak kunnen de mensen met elkaar in contact komen. Iedereen is welkom maar er is wel een wet: iedereen dient "dank je wel" te gebaren. Dat is een kwestie van beleefdheid.

"Het is belangrijk, al heb je een handicap, dat je de talenten aanspreekt en dat je de kracht van die talenten gebruikt in je werk."

Bij Sordo krijg je veel meer dan verse soep. Je leert er meteen enkele gebaren. Ik wil namelijk mensen laten kennismaken met gebarentaal en tonen dat het echt niet zo ingewikkeld hoeft te zijn om te communiceren met iemand die doof is. Via mijn zaak heb ik al verschillende mensen gemotiveerd om gebaren te leren.

Van de overheid krijg ik een VOP om mijn rendementsverlies te compenseren. Ik ben heel blij met de premie. Hierdoor voel ik me door de overheid gesteund. Ook stel ik studenten die doof zijn tewerk in mijn zaak. Ik wil hun de ervaring geven om te werken. Ik wil aan personen die doof zijn tonen dat werken met onze handicap wel degelijk mogelijk is.

Het is wel moeilijk om aan de juiste informatie te geraken. Ik hang enorm af van anderen die mij informatie doorgeven. De informatie op het internet is voor

mij onvoldoende toegankelijk. Mijn moedertaal is namelijk Vlaamse Gebarentaal (VGT) en niet het Nederlands. Ik heb dus heel regelmatig een tolk nodig om de informatie begrijpelijk voor mij te maken. Niets is rechtstreeks toegankelijk voor mij. Soms is de uitleg ook te moeilijk om te kunnen begrijpen. Moeilijke woorden in het Nederlands gaan aan mij verloren. Begrijpbare informatie vinden is voor mij dus het grootste struikelblok.

Als zelfstandige moet ik soms tegen vooroordelen opboksen, maar gelukkig word ik meestal wel au serieus genomen.

Ondernemers met een handicap

Het is belangrijk dat personen met een handicap ook de rol van ondernemer kunnen opnemen en dus als zelfstandige werken. Het fundament van inclusie is immers dat personen met een handicap elke maatschappelijke rol kunnen opnemen die andere personen opnemen. We zijn ervan overtuigd dat het voor heel wat mensen met een handicap interessant is om als zelfstandige aan te slag te gaan. Er moet meer op worden ingezet om hen die kans te geven. Als het gaat over tewerkstelling van mensen met een handicap denkt men namelijk heel weinig aan het feit dat ze ook als zelfstandige kunnen werken.

Personen met een handicap die wensen te ondernemen, maar die niet voltijds kunnen werken, komen er dikwijls niet toe om een zaak te starten. Naast de hoge verdiendrempel voor het verkrijgen van de VOP (jaarlijks 13.000 euro) kunnen de sociale bijdragen hoog zijn. Ook hier is het vereist dat een inkomensvervangende tegemoetkoming kan gecombineerd worden met een deeltijdse job als ondernemer. Deze barrières zorgen voor een concurrentiële achterstand.

Toch zijn er ook hier verschillende inspirerende voorbeelden. Talenticap⁴⁵ heeft een aantal getuigenissen gebundeld in de brochure **Getuigenissen: Ondernemen met een handicap of een chronische ziekte** (2018).⁴⁶

Zelfstandig Zelfsturend Ondernemen (Z²O)

Eind 2011 startte de gespecialiseerde dienst voor trajectbepaling en-begeleiding van personen met een arbeidsbeperking (GTB) het project Z²O⁴⁷: zelfstandig en zelfsturend ondernemen voor personen met een arbeidsbeperking. Ze begeleiden dus ook klanten naar een zelfstandige activiteit.

Kandidaat-zelfstandigen volgen een traject op maat van hun individuele noden en kwaliteiten. Naast een persoonlijke begeleiding en aangepaste coaching bij de opstart van hun zelfstandige activiteit, kunnen ze een opleiding bedrijfsbeheer volgen. De kandidaat-starter wordt ook bijgestaan bij het opmaken van zijn financieel plan en kan bijkomende vorming volgen om zijn ondernemerscompetenties scherp te stellen.

Vlaamse ondersteuningspremie voor zelfstandigen

Ook zelfstandigen met een arbeidshandicap kunnen van de VOP gebruikmaken. De VOP voor zelfstandige ondernemers wordt echter heel weinig gebruikt. In 2017 heeft Minister Philippe Muyters, Vlaams minister van werk, als antwoord op een parlementaire vraag⁴⁸ aangegeven dat er 134 zelfstandigen met een handicap met een VOP aan het werk zijn. Het is niet duidelijk of dit in hoofdberoep of bijberoep is, in welke sector, ... Vanaf 1 oktober 2020 versoepelt de toegang voor zelfstandigen in bijberoep.⁴⁹

45 Talenticap is een samenwerkingsverband van Neutraal Syndicaat van Zelfstandigen (NSZ), Hazo vzw en Alin vzw. Ondertussen is de organisatie gestopt.

46 <https://alin-vzw.be/wp-content/uploads/2018/10/Brochure-Talenticap-getuigenissen-Online.pdf>

47 <https://www.gtb.be/publicaties/z2o-zelfstandig-zelfsturend-ondernemen>

48 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1329482>

49 <https://www.vlaanderen.be/nieuwsberichten/vereenvoudiging-vop-premie-voor-tewerkstelling-van-personen-met-een-arbeidshandicap>